

THE NEW YORK TIMES BESTSELLER

Dievča, ktoré pil mesačný svit

Kelly Barnhillová

albatros

Dievča, ktoré pilo mesačný svit

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Kelly Barnhillová
Dievča, ktoré pilo mesačný svit – e-kniha
Copyright © Albatros Media s. r. o., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Kelly Barnhillová

ALBATROS

Originally published in the English language by Algonquin Young Readers
an imprint of Algonquin Books of Chapel Hill, Post Office Box 2225, North Carolina
a division of Workman Publishing, 225 Varick Street, New York, New York 10014
© 2016 by Kelly Barnhill
Translation © Denisa Ghaniová, 2018

ISBN e-knihy 978-80-566-0827-2
ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-0739-8

Venujem TK

1. kapitola,

v ktorej sa rozpráva príbeh

Áno.

V lese žije čarodejníca. Žije tam od nepamäti.

Prestaneš sa konečne vrtieť? Hviezdy na nebi! Nikdy som nevidela také neposedné dieťa.

Nie, zlatko, nevidela som ju. Nikto ju nevidel. Už celú večnosť. Podnikli sme isté kroky, aby sme ju už nikdy nevideli.

Hrozné kroky.

Nechci odo mňa, aby som ti o nich rozprávala. Aj tak ich už poznáš.

Ach, to neviem, zlatko. Nikto netuší, prečo chce deti. Nevieme, prečo trvá na tom, aby to bol vždy najmladší spomedzi nás. Niežeby sme sa jej na to mohli opýtať. Neukazuje sa. A my robíme všetko preto, aby sa ani neukázala.

Samozrejme, že existuje. Čo je to za otázku? Pozri sa na les! Aký je nebezpečný! Jedovatý dym, zákerné prepadnuté jamy a vriace gejzíry — nebezpečenstvo číha všade, kam sa pozrieš. Myslíš si, že je to náhoda? Nezmysel! Môže za to čarodejnica, a keď ju nepočúvneme, čo s nami bude?

Naozaj chceš, aby som ti to vysvetlila?

Radšej nie.

Ach, pst, neplač. Po teba si Rada starších nepríde, však? Ty si už veľká.

Z našej rodiny?

Áno, zlatko. Ale veľmi dávno. Predtým, než si sa narodila. Bol to krásny chlapec.

A teraz dojedz večeru a pusti sa do domácich prác. Zajtra budeme všetci skoro vstávať. Deň obetovania na nikoho nepočká, všetci sa musíme zúčastniť a poďakovať dieťaťu, ktoré nás na ďalší rok zachráni.

Tvojho brata? Ako som zaňho mohla bojovať? Keby som to urobila, čarodejnica by nás všetkých zabila, a načo by to bolo? Obetovať jedného alebo obetovať všetkých. Tak to na svete chodí. Nemohli by sme to zmeniť, ani keby sme sa snažili.

Dost otázok! Chod' už preč. Hlupáček.

2. kapitola,

v ktorej jedna nešťastná žena úplne zošalie

V to ráno sa veľstaršina Gherland neponáhľal. Veď Deň obetovania sa konal len raz do roka a on počas jednoduchého sprievodu do prekliateho domu aj počas pochmúrnej cesty naspäť rád vyzeral čo najlepšie. Povzbudzoval aj ostatných členov Rady starších, aby robili to isté. Bolo dôležité predviesť sa pred obyvateľmi v čo najlepšom svetle.

Gherland si opatrne naniesol červeň na ovisnuté líca a pomocou ceruzky si nahrubo zvýraznil oči. V zrkadle skontroloval, či nemá medzi zubami zvyšky jedla alebo inú špinu. To zrkadlo zbožňoval. Bolo jediné v Protektoráte. Nič neprinášalo Gherlandovi viac potešenia, ako vlastniť vec, ktorá bola jedinečná. Páčilo sa mu, keď sa cítil výnimočný.

Veľstaršina vlastnil mnoho vecí, ktoré boli v Protektoráte jedinečné. Patrilo to k výhodám jeho práce.

Protektorát – ktorý niektorí nazývali Zadok sveta a iní Ríša smútku – sa tlačil medzi zradným lesom a rozľahlým močiarom. Väčšina obyvateľov Protektorátu žila z močiara. V močiaroch je naša budúcnosť, vravievali matky deťom. Nie bohvieaká budúcnosť, ale lepšia ako nič. Na jar bol močiar plný zirínových výhonkov, v lete zirínových kvetov a na jeseň zirínových hľúz. Okrem nich sa v močiaroch nachádzala pestrá paleta liečivých a takmer čarovných rastlín, ktoré sa dali zbierať, spracovávať a predávať obchodníkom z druhej strany lesa, ktorí rozvážali plody z močiara do Slobodných miest ďaleko odtiaľto. Samotný les bol hrozne nebezpečný a schodný jedine po Ceste.

A tú vlastnila Rada starších.

Čo znamená, že Cestu vlastnil veľstaršina Gherland a ostatní staršinovia mali svoj podiel. Rade patrilo aj močiar. A ovocné sady. A domy. A trhoviská. Dokonca aj záhrady.

Rodiny v Protektoráte si šli topánky z trstia. V horších časoch krmili svoje deti hustým, výživným vývarom z močiara a dúfali, že po ňom zosilnejú.

A staršinovia a ich rodiny tučneli, silneli a ružovali im líca z hovädzieho mäsa, masla a piva.

Vtom sa ozvalo klopanie na dvere.

„Vstúpte,“ zamrmľal veľstaršina Gherland a upravil si záhyby na habite.

Bol to Antain. Jeho synovec. Smiešny chlapec, ktorý sa učil za staršinu, ale len preto, že to Gherland v slabej chvíľke sľúbil jeho ešte smiešnejšej matke. Ale to nebolo pekné. Antain bol celkom milý, takmer trinásťročný chlapec. Bol pracovitý a rýchlo sa učil. Vedel dobre narábať s číslami, bol veľmi zručný a rýchlosťou blesku dokázal postaviť pre ktoréhokoľvek unaveného staršinu pohodlnú lavičku. A Gherland, hoci nerád, prechovával k tomuto chlapcovi nepochopiteľnú a stále rastúcu náklonnosť.

Ale.

Antain mal veľké nápady. Veľkolepé predstavy. A aj otázky. Gherland zvrátil čelo. Antain bol... ako to len povedať? Príliš nadšený. Keby to tak malo pokračovať, bude si to s ním musieť vybaviť. Príbuzný, nepríbuzný. Tá predstava ho ťažila na srdci ako kameň.

„STRÝKO GHERLAND!“ Antain ho objal s takým neznesiteľným nadšením, že ho takmer zhodil.

„Upokoj sa, chlapče!“ vyštekol veľstaršina. „Toto je slávnostná chvíľa.“

Chlapec sa viditeľne upokojil a sklonil svoju dychtivú psiu tvár k zemi. Gherland odolal nutkaniu nežne ho pohladkať po hlave. „Poslali ma za tebou,“ pokračoval Antain tichším hlasom, „aby som ti odkázal, že ostatní staršinovia sú pripravení. A obyvatelia čakajú pozdĺž cesty. Všetci sú prítomní.“

„Do poslednej nohy? Nikto sa neulial?“

„Pochybujem, že po minulom roku to ešte niekto skúsi,“ odvetil Antain a zachvel sa.

„Škoda.“ Gherland znovu skontroloval svoj odraz v zrkadle a napravil si červeň. Vyžíval sa v tom, že príležitostne udelil občanom Protektorátu lekciu. Rád šíril strach. Potľapkal si ovisnutú kožu pod bradou a zamračil sa. „Tak, synovec,“ predniesol s dômyselným švihnutím habitu, ktoré zdokonaľoval viac ako desaťrošie. „Poďme na to. To dieťa sa, koniec koncov, neobetuje samo.“ S tým vyšiel na ulicu s Antainom v päťách.

Keď nadišiel Deň obetovania, zvyčajne prebehol vo všetkej pompéznosti a vážnosti. Ochromené rodiny sa vzdávali svojich detí bez protestov. V tichosti potom trúchlili a v kuchyniach sa im hromadili hrnce s duseným mäsom a výživnými jedlami, zatiaľ čo susedia ich utešovali a objímali, aby zmierili ich žiaľ.

Zvyčajne nikto neporušoval pravidlá.

Ale tentoraz to bolo inak.

Veľstaršina Gherland zamračene stisol pery. Matkino vytie bolo počuť ešte predtým, než sprievod posledný raz zabočil. Občania znepokojene prešľapovali na mieste.

Keď dorazili k domu rodiny, naskytl sa Rade starších ohromujúci pohľad. Pri dverách na nich čakal muž s poškriabanou tvárou, opuchnutou hornou perou a holými miestami na hlave po vytrhnutých chumáčoch vlasov. Snažil sa usmiať, ale jazykom inštinktívne zašiel do diery, v ktorej mal ešte pred chvíľou zub. Namiesto toho našpúlil pery a pokúsil sa pokloniť.

„Ospravedlňujem sa, páni,“ ozval sa. Muž bol pravdepodobne otec dieťaťa. „Neviem, čo to do nej vošlo. Akoby zošalela.“

Keď staršínovia vošli do domu, z trámov nad nimi zajačala a zavyla žena. Okolo hlavy jej ako hniezdo dlhých zvijajúcich sa hadov poletovali lesklé čierne vlasy. Zasyčala a odpľula si ako zviera zahnané do kúta. Jednou rukou a jednou nohou sa držala trámu a druhou rukou si pevne pritískala k prsiam bábätko.

„VYPADNITE!“ zvrieskla. „Nemôžete si ju vziať! Naplňujem vám do tváří a prekľajem vaše mená. Okamžite vypadnite z môjho domu, lebo vám vyškriabem oči a hodím ich vranám!“

Staršínovia na ňu ohromene hľadeli s otvorenými ústami. Nemohli tomu uveriť. Za zatratené dieťa nikdy nikto nebojoval. To sa jednoducho nerobilo.

(Antain sa rozplakal. Zo všetkých síl sa to pred prítomnými dospelými snažil skryť.)

Gherland rýchlo rozmyšľal, na drsnej tvári mal stále dobrosrdečný výraz. Ukázal matke prázdne ruky, aby jej dal najavo, že jej nechce ublížiť. Za úsmevom však škripal zubami. Všetka tá dobrosrdečnosť ho ubíjala.

„Ale my si predsa nikoho neberieme, moje úbohé, pochabé dievča,“ predniesol tým najtrpezlivejším hlasom. „Berie si ju čarodejnica. My len robíme to, čo sa nám povie.“

Matka vydala hlboko z hrude hrdelný zvuk ako rozzúrená medvedica.

Gherland položil zmätenému manželovi ruku na plece a jemne ho stisol. „Zdá sa, kamarát, že máte pravdu: vaša manželka

naozaj zošalela.“ Mal čo robiť, aby zastrel svoj hnev starostlivou maskou. „Vzácný prípad, to áno, ale nie nevídaný. Musíme súcitiť. Potrebuje našu starostlivosť, nie výčitky.“

„KLAMÁR!“ vyprskla žena. Dieťa sa rozplakalo, a tak vyliezla ešte vyššie, oboma nohami sa postavila na súbežné trámy a chrbtom sa zaprela o šikmú strechu. Hľadala miesto, kde by zostala mimo dosahu a mohla bábätko nadojčiť. Dieťa sa okamžite upokojilo. „Ak mi ju vezmete,“ zavrčala žena, „nájdem si ju. Nájdem si ju a prinesiem späť. To vám sľubujem.“

„A postavíš sa proti čarodejnici?“ rozosmial sa Gherland. „Úplne sama? Ach, aká žalostná stratená duša.“ Hlas mal medový, ale tvár mu horela ako žeravý uhlík. „Zo žiaľu nie si pri zmysloch. Zo šoku si prišla o rozum. No nedá sa nič robiť. My ťa vyličíme, drahá, postaráme sa o teba, ako najlepšie vieme. Stráž!“

Luskol prstami a do miestnosti sa nahrnula ozbrojená stráž. Bola to zvláštna jednotka zostavená tradične zo Sesterstva hviezd. Cez chrbty mali prehodené luky a šípy a na opaskoch zavesené ostré meče v pošvách. Dlhé vlasy zapletené do vrkočov sa im vinuli okolo pása, kde boli pevne prichytené – boli dôkazom mnohých rokov strávených rozjímaním a bojovým výcvikom v najvyššej časti Veže. Tváre mali neúprosné ako skala. Dokonca aj staršínovia sa im napriek svojej moci a postaveniu pratali z cesty. Sesterstvo bolo hrozivá sila, s ktorou sa nebolo radno zahrávať.

„Zoberte tej šialenej ženskej dieťa a odveďte ju do Veže!“ prikázal Gherland. Prepichoval matku skrytú v trámoch zlostným

pohľadom. Tá zrazu zbledla. „Sesterstvo hviezdý dobre vie, ako si poradiť s pomätenou myslou, drahá. Som si istý, že to takmer nebolí.“

Stráž postupovala účinne, pokojne a nemilosrdne. Matka nemala šancu. O chvíľu ju zajali, spútali a odviekli. Tichým mestom sa nieslo jej zavýjanie a skončilo sa, až keď sa za ňou zabuchli a zamkli veľké drevené dvere na Veži.

Keď sa dievčatko ocitlo v náručí veľštaršinu, na rozdiel od matky len zafňukalo a potom obrátilo pozornosť k ovisnutej tvári plnej záhybov a vrások, ktorá sa mu triasla pred očami. Na tvári malo vážny výraz – pokojný, skeptický a prenikavý. Gherland od tej malej nedokázal odvrátiť pohľad. Mala čierne kučeravé vlasy, tmavé oči a žiarivú pleť ako vyleštený jantár. V strede čela mala podobné materské znamienko v tvare polmesiaca ako jej matka. Ľudová múdrosť vravela, že takíto ľudia majú zvláštne schopnosti. Gherland vo všeobecnosti nemal ľudové múdrosti rád a rozhodne bol proti, aby si občania Protektorátu mysleli, že sú lepší ako v skutočnosti. Zachmúril sa a so zvráteným obočím sa naklonil nad dievčatko. Vyplazilo naňho jazyk.

Príšerné dieťa, pomyslel si.

„Páni,“ oznámil čo najslávnostnejšie, „je čas.“ A práve v tej chvíli sa bábätko pocikalo a jemu sa na habite urobila veľká teplá mokrá škvrna. Tváril sa, že si to nevšimol, ale v duchu soutil.

Urobila to naschvál. Tým si bol istý. Aké odporné dieťa.

Sprievod bol ako vždy pochmúrny, pomalý a neznesiteľne rozvláchny. Gherland mal pocit, že od netrpezlivosti zošalie. No

len čo sa za ním zavrela brána Protektorátu a ľudia sa vrátili so smutným potomstvom do ponurých domčekov, staršinovia pridali do kroku.

„Prečo tak utekáme, strýko?“ opýtal sa Antain.

„Ticho, chlapče,“ zasyčal Gherland. „A nezaostávajú!“

V lese sa mimo Cesty nepáčilo nikomu. Dokonca ani staršinom. Ani Gherlandovi. V bezprostrednej blízkosti múrov Protektorátu bolo pomerne bezpečne. Teoreticky. Ale každý poznal niekoho, kto sa omylom zatúlal príďaleko. A spadol do prepadnutej jamy. Alebo stúpil do bublajúceho bahenného jazera, ktoré mu spálilo kožu na celom tele. Alebo sa zatúlal do úžľabiny, kde bol taký zlý vzduch, že sa nikdy nevrátil. Les bol nebezpečný.

Kľukatá cestička ich priviedla do kotliny obklopenej päťcou starých stromov, ktoré prezývali služobníkmi čarodejnice. Alebo šesticou. *Nebolo ich náhodou päť?* Gherland nahnevaným pohľadom znovu prepočítal stromy a pokrútil hlavou. Teraz ich bolo šesť. To je jedno. Les sa s ním zjavne nepekne zahráva. Tie stromy boli, koniec koncov, takmer rovnako staré ako sám svet.

Zem uprostred kruhu stromov bola porastená mäkkým machom, do ktorého staršinovia uložili dieťa, a pritom všelijako odvracali pohľad. Obrátili sa k nemu chrbtom a už-už sa chystali na odchod, keď si najmladší z nich odkašľal.

„Takže ju tu len tak necháme?“ opýtal sa Antain. „Tak sa to robí?“

„Áno, synovec,“ odvetil Gherland. „Tak sa to robí.“ Zrazu pocítil, ako ho ťaží hrozná únava. Cítil, ako sa mu od nej prehýna chrbtica.

Antain sa nervózne uštipol do krku – nemohol sa toho zlozvyku zbaviť. „Nemali by sme počkať, kým sa objaví čarodejnica?“

Ostatní staršinovia sa rozpačito odmlčali.

„Čo prosím?“ začudoval sa Rasin, najvetchejší z nich.

„No, určite...“ Antainovi zlyhal hlas. „Určite by sme mali počkať na čarodejnicu,“ dopovedal potichu. „Čo keby prišla divá zver a odniesla to dievča preč?“

Ostatní staršinovia pozreli na veľstaršinu a zovreli pery.

„Našťastie, synovec,“ ozval sa Gherland rýchlo a odvieďol chlapca od bábätko, „sme sa s takým problémom nikdy nestretli.“

„Ale...“ nedal sa Antain a znovu sa uštipol do krku tak silno, že mu tam zostal fľak.

„Ale nič,“ odbil ho Gherland a s rukou pevne položenou na chlapcovom chrbte sa ponáhľal po vyšliapanej cestičke.

Po ňom odišli z čistinky jeden za druhým aj ostatní staršinovia a nechali dieťa tam.

Odchádzali s vedomím – všetci okrem Antaina – že vôbec nejde o to, či tú malú zožerie zver, lebo sa tak určite stane.

Zanechávali ju tam s tým, že žiadna čarodejnica neexistuje. Nikdy neexistovala. Bol tu len nebezpečný les, jediná cesta a malá daň za život, ktorý si staršinovia užívali už celé generácie. Vďaka čarodejnici – teda viere v ňu – boli ľudia vystrašení, podrobení, poddajní a žili svoje životy v smutnom opare, v ktorom

im mračná žiaľu otupovali zmysly a myseľ. A to neskutočne vyhovovalo staršinom a ich neobmedzenej vláde. Samozrejme, bolo to nepríjemné, ale s tým sa nedalo nič robiť.

Kým prechádzali pomedzi stromy, ozvalo sa detské fňukanie, ale to čoskoro vystriedali zvuky z močiara, vtáčí spev a vŕzganie dreva po celom lese. Staršinovia si boli istí, že to dievča sa nedo-
žije rána, že už ho nikdy nezačujú, neuvidia ani naň nikdy viac nepomyslia.

Mysleli si, že je navždy preč.

Pravdaže sa mýlili.

3. kapitola,

v ktorej čarodejnica
omylom nakazí dieťa čarami

Uprostred lesa bol malý močiar – bublajúci, sírový a jedovatý, živý a ohrievaný podzemnou, nepokojne spiaceou sopkou a pokrytý mazľavým slizom, ktorého farba sa v závislosti od ročného obdobia menila od jedovatej zelenej cez nebovo modrú až po krvavo červenú. Dnes – tesne pred Dňom obetovania v Protektoráte a Dňom hviezdnych detí, ako ho nazývali všade inde – sa začínala zelená postupne meniť na modrú.

Na brehu močiara, priamo na kraji, kde kvitlo trstie rastúce z blata, stála veľmi stará žena a opierala sa o hrčovitú palicu. Bola nízka, zavalitá a trochu širšia v páse. Sivé vlnité vlasy mala stiahnuté do hrubého zapleteného drdola a z úzkych medzierok medzi zapletenými prameňmi jej vyrastali listy a kvety. V starých očiach

mala napriek mrzutému pohľadu iskru a na plochých širokých ústach jej pohrával náznak úsmevu. Z istého uhla trochu pripomínala veľkú dobrosrdečnú ropuchu.

Volala sa Xan. A bola to čarodejníca.

„Myslíš, že sa predo mnou schováš, ty smiešny netvor?“ zakričala do močiara. „Veľmi dobre viem, kde si. Okamžite sa vynor a ospravedlň sa!“ Pokúsila sa zamračiť. „Alebo ťa donútim.“

Hoci nad samotným netvorom nemala ozajstnú moc – na to bol pristarý – určite bolo v jej silách prinútiť močiar, aby ho vykašľal, akoby nebol nič viac než trocha hlienu v krku. Dokázala by to mihnutím ľavej ruky a potrasením pravým kolenom.

Znovu sa pokúsila zamračiť.

„MYSLÍM TO VÁŽNE!“ zrevala.

Kalná voda zabublala a zvírila sa a z modrozelenej hĺbky sa s čvachtaním vynorila obrovská hlava močiarneho netvora. Žmurkol jedným veľkým okom, potom druhým a nakoniec ich prevrátil.

„Neprevracaj predo mnou oči, mladý muž!“ pokarhala ho starena namrzene.

„Čarodejníca,“ zamrmľal netvor s ústami stále napoly ponorenými v kalnom močiar, „som o mnoho storočí starší ako ty!“ Širokými perami vyfúkol do klzkých rias bublinu. *Vlastne skôr o tisíc-ročia*, pomyslel si. *Ale kto to počíta?*

„Myslím, že sa mi nepáči tvoj tón.“ Xan našpúlila zvráskavené pery a tie jej uprostred tváre vytvorili pevnú ružičku.

Netvor si odkašľal. „Ako povedal známy básnik, drahá: *Na to ti úplne...*“

„GLERK!“ skríkla ohromená čarodejnica. „Dávaj si pozor na jazyk!“

„Ospravedlňujem sa,“ odvetil Glerk mierne, hoci to vôbec nemyslel vážne. Opatrne položil do blata na brehu všetky štyri laby a zatlačil všetky štyri dlane so siedmimi prstami do lesknúceho sa bahna. S hromžením sa ťažkopádne vytiahol do trávy. *Bývalo to jednoduchšie*, pomyslel si, ale za nič na svete si nedokázal spomenúť kedy.

„Fyrian je pri sopečnom prieduchu a ide si oči vyplakať, chudáčik,“ soptila Xan. Glerk zhlboka vzdychol. Xan buchla palicou o zem, až z končeka vyleteli iskry, čo oboch prekvapilo. Nahnevane zagánila na močiarného netvora. „A ty si taký zlý.“ Pokrútila hlavou. „Veď je ešte len mláďa.“

„Drahá Xan,“ prehovoril Glerk. Hlboko v hrudi mu zadunelo. Dúfal, že to znelo impozantne a dramaticky, a nie ako keď niekoho skolí nádcha. „Aj on je starší ako ty. A je najvyšší čas, aby...“

„Ach, veď dobre vieš, ako toyslím. A aj tak som to slúbila jeho matke.“

„Ten dráčík už päťsto rokov, plus mínus desaťročie alebo dve, žije v sebaklame, ktorý živíš a udržiavaš práve ty, drahá. Ako mu to pomáha? On jednoducho nie je Obrovský drak. V tejto chvíli ani nič nenasvedčuje tomu, že ním niekedy bude. Byť Malým dráčíkom nie je žiadna hanba. Veľkosť nie je všetko, to predsa vieš. Patrí k starobylému a váženému druhu, z ktorého vzišli niektorí z najväčších mysliteľov Siedmich vekov. Má byť na čo pyšný.“

„Jeho matka sa veľmi jasne...“ začala Xan, no netvor ju prerušil.

„V každom prípade má už dávno poznať dedičstvo svojho druhu a vedieť, kam patrí. Trpel som jeho výmysly oveľa dlhšie, než som mal. Ale teraz...“ Glerk sa oprel všetkými štyrmi labami o zem, opatrne sa posadil na masívny zadok a obtočil si ťažký chvost okolo celého tela ako obrovskú lesklú ulitu. Nad pokrčenými nohami mu visel tučný bachor. „Neviem, drahá. Niečo sa zmenilo.“ Po vlhkej tvári mu prešiel tieň, ale Xan pokrútila hlavou.

„Už zase s tým začínaš,“ uškrnula sa.

„Ako hovorí básnik: *„Ach, neustále sa meniaca Zem. . .“*“

„Kašli na básnika. Choď sa ospravedlniť a urob to hneď. Fyrian ťa zbožňuje.“ Xan pozrela na oblohu. „Musím letieť, drahý. Už teraz meškám. Prosím. Spolieham sa na teba.“

Glerk sa k nej nemotorne dovliekol a ona mu položila ruku na obrovské líce. Hoci bol schopný chodiť vzpriamene, často dával prednosť pohybu na všetkých šiestich – alebo skôr siedmich, lebo niekedy sa opieral aj o chvost, či po všetkých piatich, keď práve náhodou jednou rukou trhal výnimočne voňajúci kvet a ovoniaval ho, zbieral kamene alebo hral na ručne vyrezávanej flaute nejakú chytľavú melódiu. Glerk pritisol obrovské čelo na Xanino maličké.

„Prosím, buď opatrná,“ hlesol zastretým hlasom. „V poslednom čase ma sužujú zlé sny. Bojím sa o teba, keď si preč.“ Xan zdvihla obočie a Glerk sa s tichým šomraním odtiahol. „Dobre,“ prikývol. „Budem nášho kamaráta Fyriana naďalej kŕmiť tými výmyslami. *„Cesta k pravde sa skrýva v snívajúcom srdci“*, ako vraví básnik.“

„Tak sa mi to páči!“ pochválila ho Xan. Mľaskla jazykom a poslala netvorovi vzdušný bozk. Potom sa oprela o palicu a odbehla do zeleného lesa.

Napriek zvláštnemu presvedčeniu obyvateľov Protektorátu les nebol vôbec prekliaty ani čarovný. No bol nebezpečný. Sopka, ktorá pod ním ležala – nízka a neskutočne široká – bola prešibaná. Vrchala zo spánku a zohrievala gejzíry, kým nevybuchli. Tie neúnavne vymývali štrbiny do takej hĺbky, že nikto nedokázal nájsť ich dno. Privádzala do varu pramene a bahno a posielala vodopády do hlbokých jám, len aby sa znovu objavili na povrchu o niekoľko kilometrov ďalej. Boli tu sopečné prieduchy, ktoré chrľili odporne pachy, a ďalšie, ktoré na prvý pohľad nechrlili vôbec nič – kým človeku zo zlého vzduchu nezmodrali pery aj nechty a nezačal sa s ním krútiť celý svet.

Jedinú naozaj bezpečnú cestu cez les pre obyčajného smrteľníka predstavovala Cesta, čo sa nachádzala na prirodzene vyvýšenom skalnom podloží, ktoré sa časom vyhladilo. Cesta sa nemerala ani neposúvala; a už vôbec nevrčala. Nanešťastie ju vlastnila a spravovala banda zločincov a tyranov z Protektorátu. Xan po Ceste nikdy nechodila. Zločincov ani tyranov nevedela vystáť. Aj tak si účtovali priveľa. Alebo tak to aspoň bolo, keď to zisťovala naposledy. Už celé roky sa k Ceste nepriblížila – takmer dve storočia. Vďaka čarom, znalostiam a sedliackemu rozumu radšej chodila vlastnými chodníkmi.

Jej putovanie po lese nebolo v žiadnom prípade jednoduché. Ale bolo nutné. Len kúsok za bránami Protektorátu na ňu čakalo

dieťa. Dieťa, ktorého život závisel od jej príchodu – a potrebovala sa k nemu dostať včas.

Pokiaľ jej pamäť siahala, rok čo rok v ten istý čas zanechala matka z Protektorátu v lese bábätko, asi aby zomrelo. Xan netušila prečo. Ani to neodsudzovala. No nemienila nechať toho drobčeka zomrieť. A tak každý rok zamierila do kruhu, ktorý chránili platany, vzala opustené nemluvňa do náručia a odniesla ho na druhú stranu lesa do jedného zo Slobodných miest za Cesťou, kde vládlo šťastie. A kde deti milovali.

Za zákrutou sa vynorili múry Protektorátu. Xan spomalila a vliekla sa ďalej. Protektorát bol sám osebe bezútešné miesto – zlý vzduch, zlá voda a strechy domov zahaľoval žiaľ ako obrovský mrak. Cítila, ako jej ten smútok preniká do špiku kostí.

„Vezmi dieťa a choď,“ pripomenula si Xan tak ako každý rok.

Časom sa Xan začala na cestu pripravovať – vzala so sebou prikrývku utkanú z najjemnejšej ovčej vlny, aby bolo dieťa v teple, niekoľko handričiek, aby mu utrela mokrý zadok, a fľašu alebo dve s kozím mliekom, aby mu naplnila prázdne bruško. Keď sa mlieko minulo (čo sa stávalo často – cesta bola dlhá a mlieko ťažké), Xan urobila to, čo by spravila každá rozumná čarodejníca: keď sa zotmelo a vyšli hviezdy, vystrela ruku a nazbierala do prstov hviezdny svit ako hodvábné vlákna pavúčích sietí a bábätko ním nakrmila. Hviezdny svit, ako vie každá čarodejníca, je pre rastúce nemluvňa vynikajúca potrava. Jeho zbieranie síce vyžaduje istú zručnosť a talent (a predovšetkým čary), ale deťom veľmi chutí. Priberajú po ňom, sú syté a priam žiaria.

Netrvalo dlho a Slobodné mestá začali považovať každoročný príchod čarodejnice za čosi ako sviatok. Deti, ktoré so sebou priniesla a ktorým z pokožky a očí žiaril hviezdny svit, považovali za požehnanie. Xan sa neponáhľala, každému vybrala správnu rodinu a postarala sa, aby jej členovia povahou, sklonmi a zmyslom pre humor vyhovovali drobčekovi, o ktorého sa celú dlhú cestu starala.

A z hviezdnych detí, ako ich nazývali, vyrástli šťastné batoľatá, milá mládež a nakoniec aj slušní dospelí. Boli vzdelaní, veľkorysí a úspešní. Keď umierali na starobu, umierali bohatí.

Keď sa Xan dostala na čistinu medzi stromami, po dieťati nebolo ani stopy, lebo bolo ešte skoro. A ona bola unavená. Podišla k jednému drsnému stromu a oprela sa oň. Mierne zahnutým nosom nasala ílovitú vôňu jeho kôry.

„Krátke zdriemnutie mi prospeje,“ povedala si nahlas. Bola to pravda. Mala za sebou dlhú a náročnú cestu a pred sebou ešte dlhšiu a náročnejšiu. Najlepšie bude, keď sa zamaskuje a chvíľu si oddýchne. A tak, ako to často robievala, keď potrebovala pokoj a ticho mimo domova, premenila sa na strom – drsný strom obrastený brečtanom a lišajníkmi, s popraskanou kôrou, ktorý sa tvarom aj štruktúrou podobal na ostatné prastaré platany, čo strážili čistinu. A ako strom zaspala.

Nepočula prichádzajúci sprievod.

Nepočula Antainove protesty, rozpačité mlčanie Rady ani nevľúdne poučky veľstaršinu Gherlanda.

Nepočula dokonca ani dieťa, keď sa maznavo ozvalo. Alebo keď zafňukalo. Ani keď sa rozplakalo.

No keď začalo prenikavo kvíliť, Xan sa vyľakane zobudila.

„Ach, hviezdy na nebi!“ zvolala hlasom drsného listnatého stromu s popraskanou kôrou, lebo sa ešte nestihla premeniť naspäť. „Vôbec som si ťa nevšimla!“

Na bábätko to neurobilo dojem. Naďalej kopalo, oháňalo sa rukami, kvíliło a plakalo. Dievčatko malo tvár červenú od hnevu a maličké prsty zaťaté do pästí. Materské znamienko na čele mu nebezpečne stmavlo.

„Daj mi chvíľu, drahá. Teta Xan sa premení, ako najrýchlejšie vie.“

Tak aj urobila. Premena je komplikovaná vec, dokonca i pre niekoho takého skúseného ako Xan. Vetvy jej jedna po druhej začali vrastať späť do chrbtice a popraskanú kôru kúsok po kúsku nahradila zvráskavená koža.

Xan sa oprela o palicu a niekoľkokrát zakrúžila plecami – najprv na jednu stranu, potom na druhú –, aby si rozhýbala stuhnutý krk. Pozrela dolu na dieťa, ktoré sa už trochu utíšilo a teraz na ňu hľadelo rovnako ako na Gherlanda – pokojným, zvedavým, trochu znepokojeným pohľadom. Takým, ktorý prenikol až k napnutým strunám v duši a zabrnkal na ne ako na harfu. Čarodejníci to takmer vyrazilo dych.

„Fľašu!“ vyhrkla Xan a snažila sa nevšímať si melódiu, ktorá jej znela v kostiach. „Potrebuješ fľašu.“ Prehľadala mnoho vreciek, kým našla fľašu s kozím mliekom, pripravenú na nasýtenie hladného bruška.

Potom mykla členkom a nechala vyrásť hríb do takej výšky, aby si naň mohla pohodlne sadnúť ako na stoličku. Oprela si teplý

uzlík o mäkkú kožu na páse a čakala. Polmesiac na čele dievčatka vybledol na pekný ružový odtieň a tmavé kučery mu lemovali ešte tmavšie oči. Tvár mu žiarila ako drahokam. Bolo pokojné a spokojne pilo mliečko, ale očami neprestávalo prepichovať Xan – ako keď strom zapúšťa korene do zeme.

„No tak,“ zastonala Xan. „Nepozeraj tak na mňa. Nemôžem ťa zaniešť späť tam, odkiaľ si prišla. To sa nedá, takže to pokojne vypusti z hlavy. Ale no tak, pst,“ tíšila dievčatko, ktoré začalo vzykať. „Neplač. Tam, kam máme namierené, sa ti bude veľmi páčiť. Len si musím rozmyslieť, do ktorého mesta ťa vezmem. Všetky sú úžasné. A obľúbiš si aj novú rodinu. O to sa postarám.“

No sotva to dopovedala, pichlo ju pri starom srdci. A zrazu ju pochytil nevysvetliteľný smútok. Dieťa sa odtiahlo od fľaše a zvedavo sa na Xan pozrelo. Čarodejnica pokrčila plecami.

„Mňa sa nepýtaj,“ odvetila. „Netuším, prečo ťa nechali uprostred lesa. Ani spolovice nerozumiem, prečo ľudia robia to, čo robia, a nad zvyškom krútim hlavou. Ale určite ťa nenechám ležať tu na zemi, aby si na tebe pochutil nejaký hranostaj. Čakajú ťa lepšie veci, zlatko.“

Slovo „zlatko“ sa Xan zvláštne zadrhlo v krku. Nechápala prečo. Odkiaľšľala si, aby si prečistila pľúca, a usmiala sa na dievčatko. Naklonila sa k nemu a pobožkala ho na čelo. Vždy deti bozkávala. Aspoň si tým bola pomerne istá. Hlávka tej malej voňala ako chlebové cesto a zrazené mlieko. Xan na chvíľu zatvorila oči a pokrútila hlavou. „Tak poď,“ hlesla zastretým hlasom. „Vyrazíme do sveta, dobre?“

Bezpečne zabalila dievčatko do šatky a pískajúc vykročila do lesa.

Zamierila by rovno do Slobodných miest. To mala v úmysle.

No bol tu vodopád, ktorý by sa malej mohol páčiť. A skalnatý previs s obzvlášť pekným výhľadom. Xan si všimla, že má chuť rozprávať dievčatku príbehy. A spievať mu. A tak rozprávala a spievala a jej kroky boli čoraz pomalšie a pomalšie. Pripisovala to nástupu staroby, stuhnutému chrbtu a náročnému dieťaťu, ale ani jedno z toho nebola pravda.

Zrazu si uvedomila, že znovu a znovu zastavuje, len aby mohla vytiahnuť bábätko zo šatky a pozrieť mu do hlbokých čiernych očí.

Každý deň sa o niečo viac odklonila z trasy, ktorá sa stáčala, vracala späť a kľukatila. Z jej cestičky cez les, ktorá normálne takmer kopírovala rovnú Cestu, sa stalo krivolaké, nekonečné blúdenie. V noci, keď sa minulo kozie mlieko, Xan nazbierala do prstov jemnučké vlákna hviezdneho svitu a dievčatko vďačne papalo. A jeho pohľad bol s každým hltom hlbší a temnejší. V očiach mu horeli celé svety – galaxie vedľa galaxií.

Po desiatom dni neboli ani v štvrtine cesty, ktorá väčšinou trvala tri a pol dňa. Každú noc vyšiel dorastajúci mesiac o niečo skôr, ale Xan si to nevšimla. Vystrela ruku, nazbierala hviezdny svit a na mesiac sa ani nepozrela.

Hviezdny svit má, pravdaže, čarovnú moc. To je všeobecne známa vec. Ale keďže musí prejsť veľmi dlhú vzdialenosť, čaro v ňom je slabé a rozptýlené, napnuté v najjemnejších vláknach. Stačí na to, aby dieťa nasýtilo a naplnilo mu bruško, a v pomerne veľkom množstve dokáže v jeho srdci, duši a mysli prebudiť to najlepšie. Stačí na to, aby dieťa obdarilo, ale nie nakazilo čarami.

No mesačný svit, to je niečo iné.

Mesačný svit je čistá mágia. Opýtajte sa, koho chcete.

Xan nedokázala odvrátiť zrak od očí tej malej. Videla v nich slnká, hviezdy a meteory. Prach hviezdnej hmloviny. Veľké tresky, čierne diery a nekonečný, nekonečný vesmír. Vyšiel mesiac, veľký, tučný, žiariaci.

Xan vystrela ruku. Na oblohu sa vôbec nepozrela. Mesiac si nevšimla.

(Všimla si, aký sa jej zdal svit na prstoch ťažký? Všimla si, aký je lepkavý? Aký je sladký?)

Zamávala prstami nad hlavou. Keď už nemohla udržať ruku, zvesila ju.

(Všimla si, ako ju ťaží zápästie obťažkané čarami? Nabovárala si, že nie. Opakovala si to tak dlho, kým to nebola pravda.)

A dievčatko pilo. Pilo a pilo. Zrazu sa v Xaninom náruči zatriaslo a skrútilo. A vykriklo – len raz. Veľmi nahlas. A potom spokojne vzdychlo a okamžite zaspalo, pritúlené k mäkkému bruchu čarodejnice.

Xan pozrela na oblohu, lebo ucítila, že jej na tvár dopadá mesačné svetlo. „Bože,“ zašepkala. Vôbec si nevšimla, že mesiac je v splne. Vtedy má obrovskú čarovnú moc. Stačil by jeden dúšok, ale tá malá vypila... veľa. Viac ako jeden dúšok.

Nenásytnica!

V každom prípade bolo všetko jasné ako mesiac, ktorý žiaril nad vrcholcami stromov. Dievčatko sa nakazilo čarami. O tom sa nedalo pochybovať. A celá situácia sa tým ešte viac skomplikovala.

Xan si sadla s prekríženými nohami na zem a položila si spiacu dievčatko do lona. Teraz ho už neprebudí. Pospí si niekoľko hodín. Xan prešla prstami po jeho čiernych kučerách. Dokonca aj teraz cítila, ako mu pod kožou pulzujú čary a prechádzajú každým vláknom medzi bunkami cez tkanivá až do kostí. Nejaký čas bude nevyrovnaná – nie navždy, samozrejme. No Xan si od čarodějníkov, ktorí ju kedysi dávno vychovávali, pamätala dosť na to, aby vedela, že výchova dieťaťa nakazeného čarami nie je žiadna hračka. Jej učitelia tvrdili to isté. Aj jej poručník Zosimos to donekonečna opakoval. „Vliať čary do dieťaťa je ako dať batoľaťu do ruky meč – veľa moci a málo rozumu. Nevidíš, ako kvôli tebe starnem, dievča?“ pýtal sa stále dokola.

Bola to pravda. Deti nakazené čarami sú nebezpečné. Xan tú malú určite nemôže nechať len tak u niekoho cudzieho.

„Zlatko,“ prihovorila sa jej, „ty mi ešte dáš zabráť, však?“

Dievčatko sa zhlboka nadýchlo nosom. Po ružových perách mu preletel nepatrný úsmev. Xan pocítila, ako jej poskočilo srdce, a privinula si dieťa k sebe.

„Luna,“ šepla. „Budeš sa volať Luna. A ja budem tvoja stará mama. Budeme rodina.“

Sotva to dopovedala, vedela, že je to pravda. Tie slová bzučali vo vzduchu medzi nimi silnejšie ako všetky čary.

Xan vstala, vložila dievčatko späť do šatky a vydala sa na dlhú cestu domov. Celý čas premýšľala, ako to, preboha, vysvetlí Glerkovi.

4. kapitola,

v ktorej to bol len sen

Pýtaš sa priveľa otázok.

Nikto nevie, čo čarodejníca s tými deťmi, ktoré berie, robí. Na to sa nikto nepýta. Nemôžeme sa pýtať — nechápeš to? Príliš to bolí.

Dobre. Zje ich. Už si šťastná?

Nie. To si naozaj nemyslím.

Matka mi hovorila, že zje ich duše a ich telá bez duší potom blúdia po zemi. Neschopné žiť. Neschopné zomrieť. Duchom neprítomné sa bezcieľne potulujú svetom. Nemyslím, že je to pravda. Zazreli by sme ich, nie? Videli by sme aspoň jedno, ako ide okolo. Za všetky tie roky.

Stará mama mi hovorila, že si z nich robí otrokov. Že žijú v katakombách pod jej veľkým hradom v lese a obsľubujú drvičky, miešajú obrovské kotle a poslúchajú ju na slovo od rána do večera. Ale myslím, že ani to nie je pravda. Keby

bola, určite by aspoň jedno z nich utieklo. Za všetky tie roky by nepochybne ušlo aspoň jedno a vrátilo by sa domov. Takže nie. Myslím, že nie sú zotročené.

Vlastne si o tom nemyslím vôbec nič. Nie je si čo myslieť.

Niekedy sa mi sníva sen. O tvojom bratovi. Teraz by mal osemnásť. Nie. Devätnásť. V tom sne má tmavé vlasy, žiarivú kožu a hviezdy v očiach. Sníva sa mi, že keď sa usmeje, jeho úsmev svieti na kilometre ďaleko. Včera v noci sa mi zdalo, že čakal pod stromom, kým okolo prejde jedno dievča. Zavolať naň, chytil ho za ruku, a keď ho pobožkal, srdce sa mu rozbúchalo.

Čo? Nie. Neplačem. Prečo by som plakala. Hlupáčik.

Aj tak to bol len sen.

5. kapitola,

v ktorej sa močiarny netvor náhodou zaľúbi

Glerk s tým nesúhlasil a dal to jasne najavo hneď prvý deň, keď sa dievčatko objavilo.

A na druhý deň to zopakoval.

Aj nasledujúci.

A ďalší.

Xan ho odmietala počúvať.

„Deti, deti, deti,“ pospevoval si Fyrian, ktorý bol od radosti celý bez seba. Dráčik sedel na vetve, čo vyčnievala nad dverami Xaninho domčeka v strome, rozťahoval pestrofarebné krídla a natáhoval krk k oblohe. Trilkoval nahlas a strašne falošne. Glerk si zakryl uši. „Deti, deti, deti, DETI!“ pokračoval Fyrian. „Ach, ako ľúbim deti!“ Nikdy predtým žiadne dieťa nevidel,

teda aspoň čo si pamätal, ale to mu nebránilo v tom, aby ich bláznivo ľúbil.

Fyrian si od rána do večera pospevoval, Xan poskakovala okolo bábätko a Glerk mal pocit, že nikto nenačúva hlasu rozumu. Ku koncu druhého týždňa sa zmenilo celé obydlie: na novo napnutých šnúrach sa sušili plienky, detské oblečenie a čiapočky; na novo postavených policiach vedľa úplne nového kútika na pranie odkvapkávali čerstvo vyfúknuté sklenené fľaše; odniekadiaľ sa vzala nová koza (Glerk netušil odkiaľ) a Xan rozdelila džbány na mlieko – v prvých bolo mlieko na pitie, v druhých na výrobu syra a v tretích na mútenie masla. Podlaha bola z ničoho nič plná hračiek. Glerk viackrát stúpil na drevenú hrkálku s ostrými hranami a vždy zakňučal od bolesti. Vyslúžil si za to tiché napomenutie a rýchle vykázanie von, aby dieťa neprebudil, nevyľakal alebo ho na smrť neunudil poéziou.

Koncom tretieho týždňa už toho mal po krk.

„Xan,“ oslovil ju. „Trvám na tom, aby si sa do toho dieťaťa nezaľúbila!“

Stará žena si odfrkla, ale neodpovedala.

Glerk sa zamračil. „Naozaj. Zakazujem ti to!“

Čarodejnica sa nahlas zasmiala. Dievčatko sa zasmialo s ňou. Stali sa z nich členky klubu vzájomných obdivovateliek a Glerk sa na to nemohol pozerať.

„Luna!“ zanôtil Fyrian a vletel dnu otvorenými dverami. Poletoval po izbe ako spievajúci vták bez hudobného sluchu. „Luna, Luna, Luna, LUNA!“

„Dost' bolo spevu!“ vybuchol Glerk.

„Nepočúvaj ho, drahý Fyrian,“ uistila ho Xan. „Spievanie deťom prospieva. To vie každý.“

Dievčatko kopalo nohami a maznalo sa. Fyrian pristál Xan na pleci a falošne si pohmkával. Bolo to lepšie než predtým, ale nie oveľa.

Glerk zúfalo zavrčal. „Vieš, čo hovorí básnik o čarodejnicích, ktoré vychovávajú deti?“ opýtal sa.

„Neviem si predstaviť, čo by nejaký básnik mohol povedať o deťoch alebo čarodejniciach, no určite je to čosi úžasne bystré.“ Xan sa poobzerala. „Glerk, mohol by si mi, prosím, podať tamtú fľašu?“

Xan sedela s prekříženými nohami na dlážke z hrubých drevených lát a bábätko ležalo na jej sukniciach medzi kolenami.

Glerk pristúpil bližšie, naklonil sa nad dievčatko a premeral si ho skeptickým pohľadom. Dieťa malo päť v ústoch a pomedzi prsty mu vytekali sliny. Druhou rukou mu zamávalo a ružové pery okolo poslantaných hánok sa mu roztiahli do širokého úsmevu.

Robí to náročky, pomyslel si Glerk, keď sa zo všetkých síl snažil potlačiť úsmev na svojich veľkých vlhkých ústach. Tvári sa rozkošne, no to je len nejaký nechutný trik, aby ma nabnevala. Aké zlé dieťa!

Luna sa zachichotala, zapíšťala a kopla malými nožičkami. Keď sa jej pohľad stretol s pohľadom močiarneho netvora, oči sa jej ligotali ako hviezdy.

Nieže sa do tej malej zalúbíš! napomenul sa Glerk. Snažil sa byť prísny.

Odkasľal si.

„Básnik,“ vyslovil dôrazne a prižmúril na dievčatko oči, „nehovorí nič o čarodejniciach a deťoch.“

„No teda,“ Xan pritlačila svoj nos k Luninmu a tá sa rozosmiala. Urobila to ešte raz. A znovu. „V tom prípade sa nemáme čoho báť. Kdeže, nemáme!“ piskľavo zaspievala a Glerk prevrátil veľikánske oči.

„Drahá Xan, tebe to jednoducho nedochádza!“

„A tebe pri tom všetkom reptaní zase nedochádza, že prichádzaš o jej detstvo. Tá malá tu zostane a bodka. Ľudské mláďatá sú malé len chvíľu – rastú tak rýchlo, ako keď kolibrík máva krídlami. Uži si to, Glerk! Uži si to alebo zmizni.“ Pri týchto slovách sa naňho nepozerala, Glerk však cítil, ako jej z pľiec sála ľadové odhodlanie, a takmer mu to zlomilo srdce.

„Nuž,“ ozval sa Fyrian. Sedel na Xaninom pleci a so záujmom sledoval, ako malá kope a mazná sa. „Mne sa páči.“

Nesmel sa k nej však približovať. Xan mu vysvetlila, že je to pre bezpečnosť ich oboch. Dievčatko bolo na prasknutie nabité čarovnou silou a trochu tým pripomínalo spiacu sopku – vnútorná energia, teplo a sila sa časom môžu nahromadiť a bez varovania vybuchnúť. Xan a Glerk boli väčšinou voči prchkosti čarov imúnni (Xan vďaka svojim schopnostiam a Glerk preto, lebo bol starší než čary a odmietal s nimi mať čokoľvek dočinenia) a nemali sa čoho obávať, no Fyrian bol chúlостivý. A tiež náchylný na štikútanie. Keď štikútal, väčšinou pri tom chrľil oheň.

„Fyrian, nechod' k nej tak blízko. Zostaň za tetou Xan.“